

NÕUKOGU SOOVITUS,**11. juuli 2017,****milles käsitletakse Ühendkuningriigi 2017. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamused
Ühendkuningriigi 2017. aasta lähenemisprogrammi kohta**

(2017/C 261/27)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 16. novembril 2016 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2017) algust. Euroopa Ülemkogu kiitis 9.–10. märtsil 2017 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. 16. novembril 2016 võttis komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011 ⁽²⁾ alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles Ühendkuningriiki ei nimetatud ühena nendest liikmesriikidest, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.
- (2) 2017. aasta aruanne Ühendkuningriigi kohta avaldati 22. veebruaril 2017. Selles hinnati Ühendkuningriigi edusamme nõukogu poolt 12. juulil 2016 vastu võetud riigipõhiste soovitude täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud riigipõhiste soovitude järelemeetmete võtmistel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (3) Ühendkuningriik esitas oma 2017. aasta riikliku reformikava 21. aprillil 2017 ja oma 2017. aasta lähenemisprogrammi 27. aprillil 2017. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (4) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi võeti arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on nähtud ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽³⁾ artiklis 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, milles käsitletakse seda, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatseb kasutada.

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (5) Ühendkuningriigi suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslikku osa. Kui Ühendkuningriik korrigeerib 2016.–2017. aastal püsivalt oma ülemäärase eelarvepuudujäägi, hakatakse tema suhtes alates 2017.–2018. aastast kohaldama stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareegliga seotud üleminekukorda. Kooskõlas nõukogu 19. juuni 2015. aasta soovitusel loodab valitsus oma 2017. aasta lähenemisprogrammis kõrvaldada ülemäärase eelarvepuudujäägi (valitsemissektori eelarvepuudujäägiga 2,7 % SKPst) eelarveaastaks 2016–2017. Eeldatakse, et eelarveaastal 2017–2018 kasvab valitsemissektori eelarvepuudujääk veidi, st 2,8 %-le SKPst, ja eelarveaastal 2018–2019 langeb 1,9 %-le SKPst. Lähenemisprogramm ei sisalda keskpika perioodi eelarve-eesmärki. Vastavalt lähenemisprogrammile eeldatakse, et valitsemissektori võla suhe SKPse üldiselt stabiliseerub eelarveaastast 2016–2017 eelarveaastani 2018–2019 umbes 87,5 % tasemel ning eelarveaastal 2020–2021 langeb 84,8 % tasemele SKPst. Nende eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on optimistlik. Ehkki kavandatud puudujäägieesmärgi toetamiseks vajalikke meetmeid on piisavalt kirjeldatud, ohustavad makromajanduslike väljavaadete langusriskid puudujäägi kavandatud vähendamist.
- (6) 12. juulil 2016 soovitas nõukogu Ühendkuningriigil kõrvaldada ülemäärane puudujääk eelarveaastaks 2016–2017 ja saavutada eelarveaastal 2017–2018, pärast ülemäärase puudujäägi kõrvaldamist, eelarve kohandus keskpika perioodi minimaalse eelarve-eesmärgi suunas mahus 0,6 % SKPst. Tuginedes komisjoni 2017. aasta kevadprognoosile, prognoositakse, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk on jõudnud 2016.–2017. eelarveaastal 2,7 %-ni SKPst, mis on kooskõlas nõukogu soovitatud eesmärgiga. 2017.–2018. aastal on oht kalduda mõningal määral kõrvale ennetusliku osa nõuetest.
- (7) Võttes arvesse Ühendkuningriigi eelarveolukorda ja eelkõige riigi võlataset, eeldatakse, et ta liigub asjakohasele keskpika perioodi eelarve-eesmärgile veelgi lähemale. Stabiilsuse ja kasvu pakti raames kokku lepitud eelarvekohanduste matriksi kohaselt tähendab selline kohandus, et valitsemissektori esmaste netokulude⁽¹⁾ nominaalne kasvumäär ei tohi ületada 1,8 %. See vastaks struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst aastas. Kui poliitikat ei muudeta, on oht sellest nõudest mõnevõrra kõrvale kalduda, kui eelarveaastaid 2017–2018 ja 2018–2019 koos käsitleda. Samal ajal prognoositakse esmapilgul, et Ühendkuningriik ei täida eelarveaastal 2017–2018 võlareegliga seotud üleminekukorda, kuid eelarveaastal 2018–2019 täidab. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et Ühendkuningriik peab olema valmis võtma alates 2017.–2018. eelarveaastast stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmiseks täiendavaid meetmeid. Kuid vastavalt määrusele (EÜ) nr 1466/97 tuleks eelarvekavade ja -tulemuste hindamisel arvesse võtta liikmesriigi eelarvetasakaalu tsükliliste tingimuste valguses. Nagu on märgitud koos käesolevate riigipõhiste soovitustega avaldatud komisjoni teatises, tuleb edaspidisel hindamisel nõuetekohaselt arvesse võtta sellise eelarvepoliitika seisundi saavutamist, mis aitab kaasa nii käimasoleva majanduse elavnemise tugevdamisele kui ka Ühendkuningriigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele. Sellega seoses märgib nõukogu komisjoni kavatsust viia läbi üldine hindamine kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1466/97, eelkõige pidades silmas Ühendkuningriigi tsüklilist olukorda.
- (8) Erainvesteeringud on olnud järjekindlalt liidu keskmisest tunduvalt allpool ja avaliku sektori investeeringud veidi allpool. Tootlikkus on märkimisväärselt allpool G7 keskmist ja see on jäänud alates 2008. aastast muutumatuks. Valitsus paneb suurt poliitilist rõhku investeeringute suurendamisele, et suurendada tootlikkuse kasvu. Eelkõige on Ühendkuningriigil vaja kõrvaldada olulised puudused taristuõrgustike suutlikkuses ja kvaliteedis. Võttes arvesse kiiresti kasvavat nõudlust, on maanteed on väga ülekoormatud ja raudteede läbilaskevõime kohati järjest kehvem. Samuti kasvab vajadus täiendavate investeeringute järele energia tootmisvõimsuse ja varustuskindluse suurendamiseks. Riiklikus taristukavas on sätestatud kõrgelennuline plaan parandada Ühendkuningriigi majanduslikku taristut ja 2016. aastal tehti hulk otsuseid investeerida suurtesse transpordi- ja energeetikaprojektidesse. Siiski püsib kahtlus piisavate era- ja avaliku sektori investeeringute tagamise võimalikkuses taristu puudujääkide aegsaks ja kulutõhusaks kõrvaldamiseks. Ühendkuningriigi oluliseks probleemiks on eluasemepakkumise suurendamine. Krooniline eluasemenappus aitab kaasa eluaseme hinnatõusule ja toob kaasa majandus- ja sotsiaalkulude märkimisväärse kasvu, eriti majanduskasvu keskuste ümbruses. Reformitud planeerimissüsteem ja täiendavad meetmed eluaseme valdkonnas aitavad veidi paremini kaasa elamuehituse suurendamisele. Sellegipoolest on eluasemepakkumise

⁽¹⁾ Valitsemissektori netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis korvatakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud 4 aasta peale. Kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktide kohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

valdkonnas endiselt rida piiranguid, sh maaturu ja elamuehituse range ja keeruline reguleerimine, ning uute eluasemete pakkumine ei käi ikka veel sammu nõudluse kasvuga.

- (9) Tööturu üldnäitajad on jätkuvalt positiivsed, pikaajaline ja noorte töötus on üldiselt madalad. Kuid mitteaktiivsuse, osalise tööajaga ja madalapalgalise tööhõive tase vajab vähendamist. Seoses tootlikkuse nõrga kasvuga jääb sissetulekute kasv tagasihoidlikuks. Püsivad probleemid oskuste pakkumise, ärakasutamise ja arendamisega. On toimunud märgatavaid muutusi poliitikas, mis keskenduvad tehnikahariduse ja õpipoisiõppe reformide kaudu oskustele ja nende arendamisele. Kvaliteetne õpipoisiõppe peab keskenduma nii kvalifikatsiooni tasemele kui ka asjaomasele teemavaldkonnale. Muud strateegilise tähtsusega ja rahastatavad oskuste suurendamise viisid (eriti üle 25aastastele suunatud) laiendavad riigile, ärivaldkonnale ning karjääri edendamisest huvitatud üksikisikutele kättesaadavat oskustevalikut. Probleeme on ka seoses lastehoiu ja sotsiaalhoolduse pakkumisega, mis suurendavad naiste osajätöö osatähtsust. Lastehoiu reformimine on olnud seni pidev, kuid aeglane. Hüppeline muutus on tõenäoline, kui kahe järgmise aasta jooksul rakendatakse täiel määral mõningaid algatusi. Alla kolme aasta vanuste laste osalus ametlikus lastehoius on suhteliselt väike. Ehkki hiljutised meetmed on mõningal määral parandanud 3- ja 4aastaste laste hoiu kättesaadavust ja taskukohasust, ei aita need lahendada alla kolme aasta vanuste laste hoiu probleemi. Varem väljakuulutatud reformide ja kärpete tulemusena, eelkõige töökohapoolse toetuse valdkonnas, võivad sotsiaalpoliitika tulemused, sh mis puudutab laste vaesust, sattuda keskpikas perspektiivis surve alla, eriti suurema inflatsiooni tingimustes. Erilist muret tekitab töötavates leibkondades vaesuses elavate laste arv.
- (10) Komisjon on Euroopa poolaasta (2017) raames Ühendkuningriigi majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud tulemused 2017. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2017. aasta lähenemisprogrammi ja 2017. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Ühendkuningriigi esitatud soovitude järeelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Ühendkuningriigi eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka nende vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustes liidu tasandi panus ja tugevdada nii liidu üldist majandusjuhtimist.
- (11) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2017. aasta lähenemisprogrammiga tutvunud ja tema arvamus ⁽¹⁾ selle kohta kajastub eelkõige allpool esitatud soovitus 1,

SOOVITAB Ühendkuningriigil võtta 2017. ja 2018. aastal järgmisi meetmeid.

1. Jätkata 2018.–2019. aastal kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa nõuetega olulist eelarve kohandamist, võttes arvesse vajadust tugevdada majanduse praegust elavnemist ja tagada Ühendkuningriigi riigi rahanduse jätkusuutlikkus.
2. Võtta uusi meetmeid, et suurendada eluasemepakkumist, muu hulgas planeerimisnõuete ja nende rakendamise reformimise kaudu.
3. Kõrvaldada oskuste nõudlusele mittevastavuse probleemid ja tagada oskuste arendamine, muu hulgas jätkates õpipoisiõppe kvaliteedi parandamist ning tagades muid rahastatavaid täiendushariduse arendamise võimalusi.

Brüssel, 11. juuli 2017

Nõukogu nimel

eesistuja

T. TÕNISTE

⁽¹⁾ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 9 lõikele 2.